

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1931/32

Seviljski brivec

~~2. III~~
Premijera 20. februarja 1932

26. V 36

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

*Novosti za damske
plašče pravkar došle!*

**A. & E. Skabernè
Ljubljana**

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 21. februarja 1932

Rossini: „Seviljski brivec“

»Seviljski brivec« spada med tiste redke opere, ki jih čas ni ogledal in jim ni mogel priti do živega. Nad sto let se že uprizarja in še vedno je svež in poln življenjske moči. Rossini je z njim ustvaril sintezo južne rase, prenesel je šampanjec v glasbeno obliko. Pri tej operi se sklada kakor pri »Carmen« vsebina z obliko in tekst z glasbo tako popolno, da naredi vtis umetnine, izklesane iz enega kosa. Tu ni ničesar več problematičnega, tu je vse že dognano. Vsa opera je ena sama božja iskra, božje iskre pa imajo v sebi lastnosti večnega. Iz te glasbe kipi južno solnce in življenje, lahkota in prijetna porednost, okus in profinjenost, inspiracija in veliko znanje. V sebi nosi vse kakovosti velike umetnine in obenem vse dobrote izvrstnega teatra, kar je tudi vzrok, da je še danes ena najpopuljnejših in uspešnejših oper sploh.

Rossini je bil izredno plodovit skladatelj. Napisal je štiri-deset oper, od katerih sta se obdržale samo »Viljem Tell« in »Seviljski brivec«. »Viljem Tell« je bila njegova zadnja opera. Komaj 37 let star je dosegel z njim vrhunec svoje slave in od takrat pa do smrti, še skoraj 40 let, ni pisal več in se je raje posvetil uživanju posvetnih dobrot. V tem času je rajši skladal kuhinjske recepte kakor opere. Rossini je bil znan gurman in kulinarčni umetnik, ki je potomcem zapustil dobra izkustva in »iznajdbe« tudi v tej stroki. Znano je, da sta si z Dumasom izmenjavala lastne pridobitve kuhinjske umetnosti in veliko tega je v rabi v francoski kuhinji še dandanes.

*

V prvi polovici devetnajstega stoletja je bil Rossini velika moda. Njegova umetnost je prevladovala vse operne odre. V Parizu, na Dunaju itd. so gostovale italijanske operne družbe, ki so žele velikanske uspehe in so ovirale domačo produkcijo. Občinstvo je priznalo samo laško opero, Rossini, Donizetti itd. so bili edino odločilni in še danes lahko čitamo v Beethovnovih pismih pritožbe, da ljudje nimajo smisla za ničesar, kar ni rossinijevsko. Vpliv italijanske opere je v Evropi ponehaval,

»Seviljski brivec« in še nekaj drugih oper iz tistih časov pa je ostalo kot blesteči biseri iz blestečih časov italijanske opere.

*

Gioacchino Antonio Rossini je bil rojen 29. februarja 1792. v Pesaro. Njegov oče je bil mestni trobentač, mati pevka. Oba sta priložnostno sodelovala pri opernih podjetjih in tako je mladi Rossini zrastel v teaterskem zraku. Poslali so ga v Bolgno na licej študirat skladbo k patru Mateju, kjer je imel priliko, da se je natančno seznanil tudi z deli Haydna in Mozarta. Po enem letu študija (1808.) so že izvajali njegovo kantato in l. 1810. v Benetkah enodejanko »La cambiale di matrimonio«.

Sledile so opere ena za drugo in l. 1813. je dosegel s svojo opero »Tancredi« svetovno slavo in častni pridevek »Labud iz Pesara«. L. 1816. pa je bila v Rimu prva uprizoritev »Seviljskega brivca«, ki ga je občinstvo sprejelo z žvižganjem in sikanjem. Žvižgali niso, ker jim delo ni ugajalo, temveč zato, ker je večina bila s skladateljem G. Paisiellom, ki je že prej napisal »Brivca« in je imel močno stranko na svoji strani. Občinstvo je obsojalo Rossinijevo »nedopustno« dejanje, ker se je upal komponirati isti tekst kakor Paisiello. Pri premijeri je Rossini ploskal po vsaki točki, čimveč so drugi sikali. Prepričan je bil, da bo publika izpregledala in da mu bo pozneje dala zadoščenje za storjeno krivico. Do leta 1823. je bil s pogodbo obvezan napisati impresariju Barbaja vsako leto nekaj oper, ko je pa pogodba potekla, je odpotoval s svojo ženo pevko Izabelo Colbrand v London. Kmalu zatem je postal ravnatelj italijanske opere v Parizu, kjer se je stalno naselil in kjer je živel od l. 1829. pa do smrti v »dolce far niente«.

Umrl je 13. novembra 1868 v Ruelle pri Parizu.

*

Poleg oper je zložil Rossini tudi veliko cerkvenih zborov, maš in znameniti oratorij za soli, zbor in orkester »Stabat mater«, ki se poleg »Brivca« še danes največkrat izvaja.

Zadnja leta je doživela prenovljenje njegova opera »Angelina« (Cenerentola — Pepelka), ki jo posebno na nemških odrih pogostokrat izvajajo.

Po velikem delu številnih oper je stopil Rossini še zelo mlad v prostovoljni skladateljski pokoj. Zadnja njegova opera je bila »Wiljem Tell« in maestro Rossini je »filozofiral« sledeče o svojem položaju: »... Nič ne pomaga; samega sebe ne morem prekositi. Oškodoval bi svojo slavo in uničil bi polagoma svoje lavorike. Danes sem kralj med skladatelji in nimam želje postati komornik. Sicer pa sem veliko delal in imam pravico do počitka. Mlad sem še, zelo mlad za življenje in umetnost. Že moje dosedanje delo je sad enega življenja. Umetnost pa je navadno ovira v uživanju življenja. Vrag naj vzame muziko,

impresarije, pevke prime- in druge donne — sit sem jih. Nisem bogat, ampak najbrže bom še postal.«

Rossini je bil izredno duhovit človek. Rad se je šalil z ljudmi, pa tudi samega sebe ni vzel resno in se je večkrat s seboj pošalil. Dionizična poteza je bilo njegovo bistvo. Samo tak človek je lahko napisal nesmrtnega »Seviljskega brivca«.

Rossini v anekdotah

Mlad skladatelj je prinesel Rossiniju na vpogled žalno koračnico, ki jo je zložil v spomin skladatelju »Hugenotov« Meyerbeerju. Rossini je skladbo pregledal, nato pa povedal svojo sodbo: »Rajše bi videl, da bi vi umrli in da bi Meyerbeer vam napisal žalno koračnico.«

*

Nekoč je bil Rossini iznenada povabljen k Napoleonu III. na intimni kraljevski večer. Rossini je prišel v navadni obleki in prosil zato Napoleona oproščenja. »Pustite to, med kralji ni treba takih obzirov in komplimentov,« ga je potolažil Napoleon.

*

Na smrtni postelji je Rossini odklonil duhovnika, kajti: »O človeku, ki je napisal ‚Stabat mater‘ in ‚Mojzesovo molitev‘, se ne sme dvomiti, da bi ne verjel v Boga.«

*

Portugalski kralj, ki je veljal za dobrega čelista, je nekoč, ko se je mudil v Parizu, pokazal Rossiniju nekaj priredb skladb in ga vprašal za mnenje, ki mu ga je Rossini tudi takoj povedal: »Za kralja ni slabo, sicer pa niso kralji nikomur odgovorni za svoja dela.«

*

Rossini je zelo ljubil nežni spol, vendar za ženske skladateljice ni imel veliko simpatij. V Parizu so nekoč v njegovi navzočnosti govorili o neki gospej Gradval, ki je bila zelo talentirana in je napisala tudi simfonično skladbo. Rossini je bil mnenja: »S skladbami žensk je prav tako kakor z njihovimi otroci — nikdar ni mogoče ugotoviti njih avtorja.«

*

Pariški skladatelj Mermet, avtor opere »Roland iz Roncivalla«, je potožil Rossiniju, da je imel smolo pri svoji premijeri. Opera ni uspela, tenor je bil prehlajen, zbor truden, prva pevka nevoljna in dvorana gluha. »Dvorana gluha! Srečen človek!« mu je odvrnil Rossini.

*

Odposlanci mesta Pesaro (Rossinijevega rojstnega mesta) so prišli skladatelju sporočit, da je občinski svet sklenil postaviti njegov spomenik. Odkritje spomenika da bo prav kmalu in zelo svečano na glavnem trgu. Rossini jih je vprašal:

»Koliko boste potrošili za spomenik?«

»Približno dvanajst tisoč lir.«

»Dvanajst tisoč? Dajte jih meni, jaz vam pa obljubim, da bom za slavnost stal na podstavku, tako dobite originalni spomenik, jaz pa dvanajst tisoč lir.«

*

Rossiniju je preigral neki mlad skladatelj svoj operni prvelec. »Ta glasba mi ugaja,« je izjavil Rossini, »ampak tudi jaz sem jo že enkrat dal v svojo opero »Italijanka v Alžirju«. Mladi avtor je prisegal maestru, da še ni nikoli slišal te opere. »Potem sva pa najbrž oba prepisala od nekega tretjega,« mu je odgovoril Rossini.

*

Pri premijeri »Tatinske srake« na Scali l. 1817. je Rossini kakor običajno dirigiral orkester. Po vsaki točki se je moral priklanjati in zahvaljevati navdušeni publiki, ki ni bila skopa v aplavzih. Koncertni mojster mu je zašepetal na uho:

»Poglejte maestro, kakšen velik uspeh!«

»Že prav, ampak ubogi moj tilnik, ki me bo jutri bolel.«

*

Nekoč je Rossini prisostvoval v Parizu zelo slabi predstavi Mozartovega »Don Juana«. V pavzi je šel k dirigentu in ga vprašal:

»Oprostite gospod kapelnik, od koga pa je ta muzika?«

»Ampak maestro? Od Mozarta vendar!«

»Vraga, saj je nisem spoznal.«

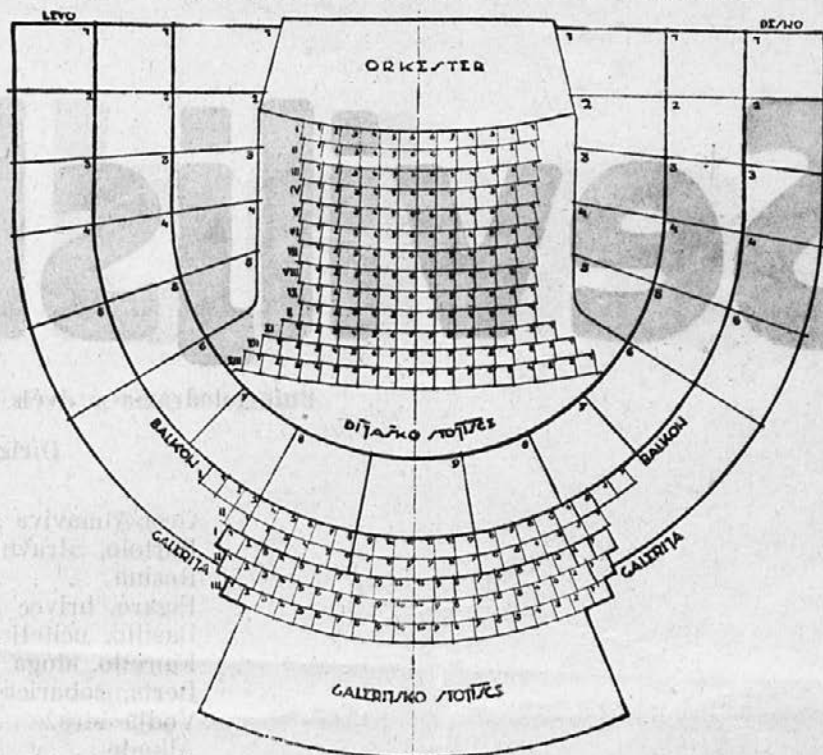
*

Včasih je Rossini sodil z bičem. Nekdo mu je prinesel svojo skladbo, da bi zvedel sodbo slavnega mojstra. Ko je Rossini pregledal partituro, je izrekel sledečo sodbo:

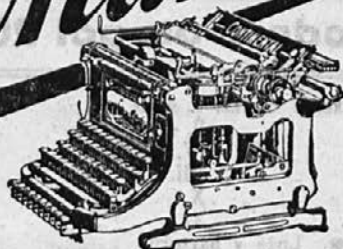
»Veliko je lepega in novega v skladbi, le škoda, da kar je novega ni lepo in kar je lepo ni novo.«

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Continental

IVAN LEGAT

MARIBOR
VETRINJSKA 30
TELEFON INT. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
TELEFON INT. 26-36

Seviljski brivec

Bufomelodrama v dveh dejanjih libreto Sterbinija, uglasbil G. Rossini.

Dirigent in dirigirka: M. Polič.

Grof Almaviva	Sv. Banovec
Bartolo, zdravnik in skrbnik	E. Rumpel
Rosina	M. Oberwalderjeva k. g.
Figaro, brivec	R. Primožič
Basilio, učitelj glasbe	D. Zupan
Fiorello, sluga Almaviva	M. Škabar
Berta, sobarica Bartola	N. Španova
Vodja straže	A. Perko
Alkade	A. Drmota
Notar	Z. Ocvirk

Godi se v Sevilji.

Vložka Rosine v II. dejanju: V. A. P. Mozartova koncertna arija z obligatnim violinskim solo.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Čačetek ob 20.

Konec po 22.

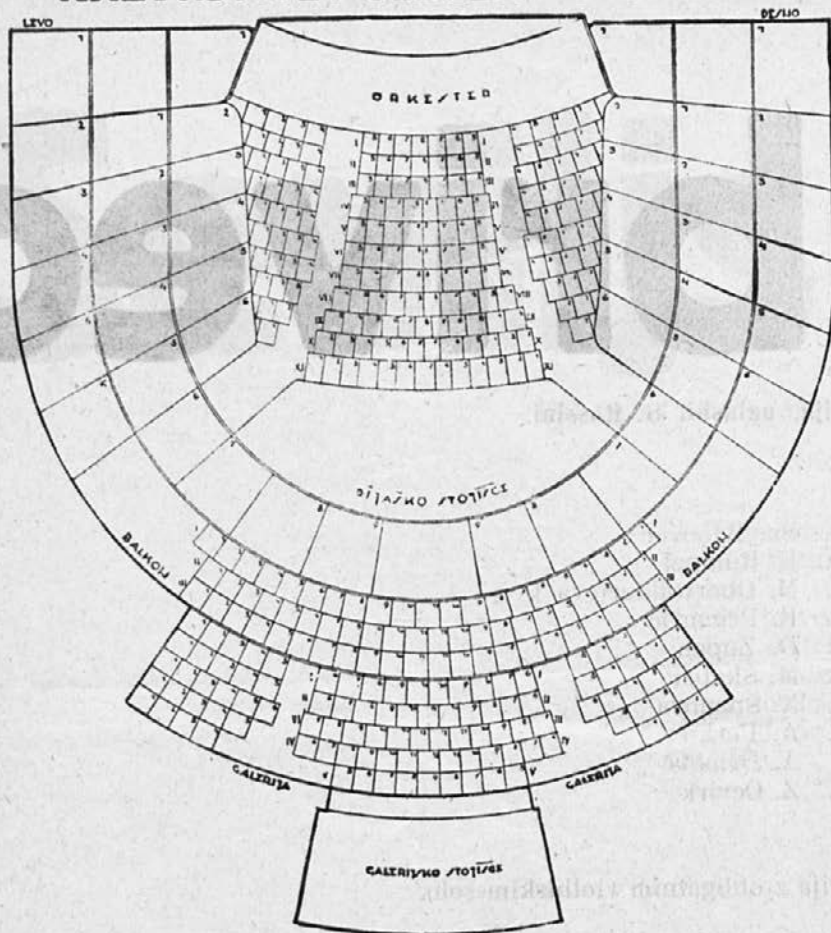
Parter: Sedeži I. vrste	Din 38
" II. - III. vrste	" 35
" IV. - VI.	" 30
" VII. - IX.	" 25
" X.	" 22
" XI.	" 20
Lože Lože v parterju	120
" I. reda 1-5	120
" 6-9	150

Nadaljni ložni	parterju	20
	I. redu	25
Balkon: I. vrsta	20	
" I.	16	
" II.	16	
" III.	13	

Galerija: Sedeži I. vrste	Din 12
" II.	" 10
" III.	" 10
" IV.	" 8
" V.	" 8
Stojišče	" 2
Dijaško stojišče	" 5

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

'RIBA' Ljubljana

Gradišče 7

trgovina z raznovrstnimi sladkovodnimi in
svežimi ter konzerviranimi morskimi ribami

Specijalna zajutrkovalnica vsakovrstnih rib - Vinotoč

Lastnik I. Ogrinc

Telefon 25-84